

Gunnar Elstad:

Troens konsekvenser

Et studiehefte.

Innhold:

- 1. ÅNDELIG LEDERSKAP - PERSONLIG GUDSFORHOLD**
- 2. OPPGAVER FOR ALLE ?**
- 3. VITNESBYRDET.**
- 4. I VERDEN, MEN IKKE AV VERDEN.**
- 5. INNVENDINGER MOT TROEN.**
- 6. DET KRISTNE FELLESSKAPET.**

1. Åndelig lederskap – personlig gudsforhold

Jeg – en leder !?

En kristen leder er en tjener.

"Dere vet at de som regnes for å være folkenes fyrster, er herrer over dem, og deres mektige menn hersker over dem med makt. Men slik er det ikke blant dere. Den som vil være stor blant dere, skal være alles tjener, og den som vil være den fremste blant dere skal være alles trel" (Mark 10,42-44).

Alle kristne er kalt til å tjene. "Han døde for alle", sier Paulus, "for at de som lever, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og sto opp for dem" (2 Kor 5,15). Jesus har ikke kalt deg til å være passasjer på båten til himmelen. Du er kalt til å være mannskap, og det er for lenge siden ropt "Alle mann på dekk!"

Det finnes kristne som rygger tilbake når de hører slikt. Noen fordi de rett og slett er makelige og ikke vil være bundet av faste plikter og oppgaver. Andre fordi de føler seg uskikket eller uverdige. De første trenger å høre at makelighet og manglende vilje til å påta seg forpliktelser er synd. De andre trenger å bli minnet om at Gud aldri har brukt verdige og skikkede tjenere, men frelste og tilgitte syndere. Spørsmålet er ikke om en er verdig, men om en er villig.

Tjenesten din er ikke en fritidsbeskjeftigelse du holder på med så lenge du har lyst og interesse og ikke har fått tilbud om noe mer spennende. Du er kristen på alltid. Du er både skapt til og frelst til å være Guds tjener

Omtanke for andre

Det ble engang foretatt en rundspørring blant personalet på et sykehus. Et av spørsmålene var hvem en anså for å være den viktigste personen på sykehuset. Det fortelles at ingen foreslo pasienten, til tross for at det nettopp er pasientene som er årsaken til at vi har sykehus.

I all vår travelhet glemmer vi lett at kristent arbeid ikke først og fremst består i komitémøter og aktiviteter, men i å nå enkeltmennesker for å gi dem noe fra Gud. En tetskreven 7.sans er ingen garanti for at vi er tjenere slik Bibelen sier vi skal være det.

En eldre, erfaren sykesøster fikk en dag høre at en ung gymnasiast hadde planer om å studere teologi og siden gå inn i en heltidstjeneste i kristent arbeid. Først ble hun ganske stille. Så stilte hun den unge gutten et spørsmål han aldri senere har glemt: "Er du glad i mennesker?"

"Jeg har ingen som ham, ingen som så oppriktig kan ha omsorg for dere. Alle de andre tenker bare på sitt eget, ikke på Jesu Kristi sak" (Fil 2,20). Det er Timoteus Paulus omtaler på denne måten. Tankevekkende ord.

Hvilke enkeltmennesker tror du Gud vil du skal tjene for tiden? Kan du komme på to eller tre slike mennesker utenom din egen familie eller kjæresten? Hva kan du gjøre for at de skal komme til tro eller, om de allerede er kristne, bli stående i troen og får ny frimodighet?

Skal vi komme i gang med en slik tjeneste er det viktig at vi tenker i retning av enkeltmennesker. Tror vi at vi skal være "alt for alle", blir vi som regel ikke noe for noen.

Trenger du fotvask

Jesus hadde utsett Peter til den apostelen han ville grunne sin kirke på. Så måtte vel Peter være feilfri, da? På ingen måte. Vi vet at han var langt fra feilfri. Men han var villig.

Den siste kvelden Jesus var sammen med disiplene sine, opplevde han noe som tydeligvis var pinlig for ham: Jesus ville vaske føttene hans, men Peter rygget tilbake og nektet. Da sier Jesus: "Hvis jeg ikke vasker deg, har vi ikke lenger noe sammen"(Joh 13,8).

Da skjønnte Peter alvoret, og Jesus fikk slippe til med vaskefatet. Ingenting måtte få ødelegge forholdet mellom Mesteren og hans disippel.

Det var altså ikke slik at det bare var Peter som skulle tjene Jesus. Enda viktigere var det at Jesus fikk tjene Peter - med renselse og syndenes forlatelse.

Profeten Sakarja så i et syn en annen av Guds ledere, nemlig ypperstepresten Josva. Josva var heller ikke ren nok. Tvert imot, han sto der i skitne klær. Så blir han bokstavelig talt avkledd; det skitne må vekk. Men Gud sørger også for påkledningen. Josva får til og med høytidsklær! (Sak 3,1-6).

Når Gud kaller deg til å være leder, unnskyld, tjener, er han selvsagt klar over at du er en skitten synder som verken er skikket eller verdig. Men Gud ønsker å tilgi deg og legge over deg en skinnende hvit høytidsdrakt. Den er så fullkomment ren at du kan stå for Guds trone i den uten at han finner feil på deg. Med den drakten på, er du ikledd Jesus Kristus selv.

Denne drakten er ditt arbeidsantrekk. Vanligvis er en hvit drakt heller upraktisk som arbeidsantrekk, men i denne sammenheng er den unnværlig. Tjenesten din går for en stor del ut på å demonstrere denne drakten for andre og fortelle dem hvor de kan få maken. Du er rett og slett reisende i klær.

Synes du at du er uverdig, har du helt rett. Du er det. Men får Jesus vasket deg og kledd deg opp, kan du tjene med frimodighet. Da er frimodigheten din i drakten. Se ikke hva som er under drakten. Der er det fremdeles en synder, og ham eller henne er ikke til å få noe særlig frimodighet av. Men drakten, som er Jesus selv, gir deg alt du trenger av frimodighet.

"Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere, og blant dem er jeg den største", sa Paulus. Legg nå merke til fortsettelsen: "Men når jeg fikk barmhjertighet, var det for at Jesus Kristus først skulle vise hele sin tålmodighet på meg, til et forbilde for dem som senere skulle komme til tro på ham og få evig liv" (1 Tim 1,15-16). Gud demonstrerte sin nåde ved å frelse en kristendomsfølgere. Når folk så at Gud kunne frelse så store syndere, skjønnte de at det var håp for dem også.

Får Gud bruke deg

Gud vil at ikke-kristne skal komme til tro og at de troende skal bli styrket i troen og ha et rikt samfunn med hverandre. Får han lov til å bruke oss slik at dette kan skje?

Da trenger vi kanskje hjelp til å komme ut av travelheten. For all del, det er ikke i seg selv usunt å ha det travelt. Alle mennesker som får gjort noe, har det travelt. Men det er en travelhet som er ødeleggende for en kristen. Den har følgende virkninger:

Vi får ikke tid til personlig bibelstudium og bønn. Vi blir åndelig utsultet.

Vi får ikke tid til å være med i et forpliktende og stabilt fellesskap. Vi kommer til bibelgruppa eller på onsdagsmøte bare "når vi får anledning". Det fører til at vi både i bibelgruppa og på onsdagsmøtet ser hverandre så uregelmessig at vi aldri blir trygge på hverandre så vi kan dele glæder og sorger, og vi blir verken skikket til eller interessert i å inkludere nye. I stedet for å ha et stabilt og forpliktende fellesskap flyr vi på et møte her og et møte der. Vi er gjest i et utall forsamlinger, men hører liksom ikke hjemme noe sted.

Vi blir så travelt opptatt med aktiviteter at vi ikke får tid til å ta oss av mennesker.

Vi påtar seg så mange oppgaver at vi ikke blir trofaste i noen av dem. Hva skal vi med mange arbeidslag når de fleste av dem må gå for halv maskin fordi medarbeiderne ikke har tid til å prioritere dem? Mon vi ikke må lære at dersom vi sier "ja" til en ting, må vi i de aller fleste tilfeller si "nei" til en del andre ting. Kristne som sier "ja" uten å si tilsvarende helhjertede "nei", blir lite trofaste.

"Er du trett av de rette tingene, du trette kristne", var spørsmålet som ble stilt på en konferanse en gang. Du får avgjøre selv om du synes det var et godt spørsmål.

Guds kraft – ja takk

Antakelig vet du at du ikke av egen kraft kan ta deg sammen og tro. Troen er noe du må få som en Guds gave. Du fikk den da Ordet ble forkynt for deg og Ånden begynte å bearbeide deg.

Kan du ikke skape tro i deg selv, hvordan skal du da kunne skape tro i andre? Det er selvsagt ikke mulig. Du kan verken skape tro hos noen eller holde troen ved like. Det må du overlate til Gud. Når han kaller til tjeneste, vil han at den som tjener, skal tjene i hans kraft. Det gjør vi når Gud får gitt oss av sine nådegaver.

Uansett hvilken oppgave vi har, ønsker vi at Gud skal få bruke oss slik at mennesker får noe fra Gud. Derfor ber vi om at Gud gir oss de nådegavene vi trenger. Er du gruppeleder, kan du be Gud gi deg alt du trenger slik at han virkelig kan få bruke deg. Er du med i et styre eller en arbeidsgruppe, så be om det samme. Be om kraft til den tjenesten du allerede står i, og be om at Gud gjør deg trofast så du ikke bare står i tjenesten så lenge du seiler i medvind og synes den er "morsom" eller at den "gir deg noe".

Nådegaver er noe du skal få lov til å strebe etter (1 Kor 12,31; 14,1). For deg som føler deg uskikket, er dette litt av et evangelium: Gud ønsker å få lov til å gjøre deg skikket.

Nådegaver er ikke noe Gud gir som belønning for lang og tro tjeneste. Han gir dem også til uerfarne arbeidere som vet at de ikke har noe å gi av seg selv og som er ydmyke nok til å ta imot noe fra Gud som de kan gi videre. La du merke til det bibelordet vi siterte i starten av dette avsnittet? Der sa Paulus at han ikke våget å tale om noe annet enn det Gud hadde virket gjennom han. Måtte vi også være så ydmyke.

Arbeidsoppgaver

1. Les Joh 13,1-17 og 21 15-23. Les også Mark 10,42-44. Bruk litt tid til å lese igjennom disse versene hver for dere. Understrek de setningene dere synes er særlig viktige. På gruppemøtet kan dere fortelle hverandre hvilke setninger dere har understreket og hvorfor nettopp disse setningene ble viktige for dere.

2. Vi har nevnt noen grunner til at mange kristne flykter fra leder oppgaver. Kan dere komme på flere grunner? Hvordan kan vi hjelpe og oppmuntre hverandre til å være med å ta ansvar? Er det noen i denne gruppa som trenger hjelp?

3. Det er ikke til å komme forbi at det følger mer status med noen oppgaver enn med andre. Hvilke oppgaver følger det mest status med, synes dere? Hvilke følger det minst status med? Hva kan vi gjøre for å hjelpe hverandre til ikke å føle oss overlegne eller underlegne?

4. Bruk litt tid til å fortelle hverandre hvordan dere praktiserer dette med personlig andaktsstund og om dere får noe ut av bibellesning og bønn for tiden. Hvordan kan dere hjelpe og oppmuntre hverandre til å få mer regelmessighet over dette fram til neste gang dere møtes?

5. "Streb etter åndsgavene", sier Paulus (1 Kor 14,1). Hva mener han med det? Hva slags nådegaver tror dere at dere særlig har behov for? Tør dere be konkret om å få de gavene? Tør dere be for hverandre?

2. Oppgaver for alle

”Jeg er ikke skikket”

Selvsagt er du ikke skikket. Men når begynte Gud å bruke skikkede?

Moses følte seg ikke skikket da han ble kalt. "Hvem er vel jeg?", spurte han, og syntes antakelig at det var et godt spørsmål. "Jeg vil være med deg", svarte Gud, og det var unektelig et enda bedre svar (2 Mos 3,11f).

Men Moses har flere innvendinger. Han kommer med den ene etter den andre. Til slutt prøver han seg med denne: "Jeg har aldri vært noen ordets mann". Som om Gud ikke var klar over det fra før. Da sa Herren "Hvem er det som har gitt mennesket munn? Er det ikke jeg, Herren. Gå nå, så skal jeg være med deg når du taler, og lære deg hva du skal si".

Og en ting vet vi med ganske stor sikkerhet. Om ikke Moses var en ordets mann da Gud kalte ham, så ble han det i alle fall etter hvert.

Jeremias prøvde seg også med unnskyldninger. "Å Herre Gud, jeg duger ikke til å tale; jeg er så ung!" Gud gav han et heller knapt svar: "Si ikke at du er ung! Alle jeg sender deg til, skal du gå til". Gud vet hvem han kaller. Det var ikke en misforståelse at han kalte Jeremias.

Det finnes forresten en variant av Jeremias unnskyldning. Han sa "Jeg er så ung". I de forsamlinger som bare under tvil fortsatt kan kalle seg "ungdomsforeninger", hører en ofte ordene "Jeg er for gammel".

Nettopp fordi vi ikke duger i oss selv, trenger vi nådegavene. Nådegaver er ikke noe Gud gir som belønning for lang og tro tjeneste. Han deler dem ut allerede i starten av tjenesten. Han deler dem ut gratis til alle som vet at de ikke er skikket men som er villige til å la Gud gjøre dem mer skikket.

Bibelen forteller oss at Gud har gitt de forunderligste nådegaver. Da Tabernakelet skulle utsmykkes til Guds ære, ble noen utrustet med kunstnergaver (2 Mos 31,4-6). Da Moses trengte noen som kunne bære dagens byrder sammen med ham, samlet han 70 eldste, og Herren tok av den Ånd han hadde gitt Moses og gav til de 70 (4 Mos 11,25-29). De uerfarne disiplene ble utrustet før de ble sendt ut på sin første prekenferd. Jesus "gav dem makt til å drive ut urene ånder og helbrede alle sykdommer og plager" (Matt 10,1). Jesus har også lovet å utruste oss med sin visdom og kraft når vi må forsvare vår tro overfor motstandere (Matt 10,19-20).

Også til administrative oppgaver trenger vi utrustning. Apg 6 forteller oss at apostlene måtte sette noen til å administrere matutdelingen. For oss er det nærliggende å tro at en nesten kan sette hvem som helst til slikt. Apostlene plukket imidlertid ut åndsfylte personer også til dette, og i tillegg bad de for dem med håndspåleggelse slik at Gud fikk gitt dem enda mer av det de trengte for tjenesten.

Det er sant at du ikke er skikket til en oppgave i Guds rike. Men, for å minne om det vi gjennomgikk i første samvær: Jesus har vasket deg ren, og han ønsker å utruste deg til en tjeneste som fører andre til tro, bevarer dem i troen og gjør dem trofaste i en tjeneste. I stedet for å unnskyld deg med at du ikke er skikket, kan du heller be om at Gud begynner å utruste deg.

Det kan du be om enten du er forkynner eller gruppeleder, enten du driver i barnearbeid eller arbeid blant eldre, enten du har ansvaret for kirkekaffen neste søndag eller står som leder for en evangeliseringsaksjon.

Som fellesskap skal vi også be om at Gud gir oss den utrustningen vi trenger til, og at han gir oss nye arbeidere ettersom han ser vi trenger dem. Og kanskje vi også skulle søke forbønn med håndspåleggelse, som Bibelen snakker om i forbindelse med nådegaveutrustning (Apg 6,6; 13,3; 2 Tim 1,6). Det at du selv ber om utrustning og ønsker at andre skal be for deg, er en måte å "strebe etter åndsgavene" på (1 Kor 14,1).

Naturgaver og nådegaver

Naturgaver er noe vi er født med. Noen av oss har god sangstemme, noen en fantastisk evne til å komme i kontakt med andre, noen er dyktige til å administrere og viser gode lederegenskaper. Siden det er Gud som har gitt oss naturgavene, er det sikkert meningen at også de skal brukes til hans ære. Som regel kalles vi til tjenester som ligger i forlengelsen av naturgavene vi har fått.

Men naturgaver er aldri tilstrekkelige når vi skal føre mennesker til tro, gjøre dem til disipler og bevare dem i troen. Ingen blir overbevist om synd, ingen begynner å tro på Jesus, ingen blir gjenfødt og ingen vokser som kristne dersom ikke Den Hellige Ånd virker. Det kan nok hende at en av naturen er utstyrt med en sangstemme som kan gjøre folk både rørt og beveget, men det er ikke det samme som at de blir omvendt. Det at du lett kommer i kontakt med andre, betyr ikke uten videre at du synes det er lett å vitne for dem. En menighet som er godt administrert, behøver ikke nødvendigvis være en menighet der folk blir omvendt og fornyet.

Er du utstyrt med mange og store naturgaver, skal du få takke Gud for dem. Men tro ikke at de er tilstrekkelige i Guds rikes sammenheng.

Det er også mange eksempler på at Gud har kalt mennesker til tjenester de ikke har hatt naturlige forutsetninger for. Ingen av disiplene hadde naturgaver som passet til tjenesten de ble kalt til. Dessuten, nådegavelistene i 1 Kor 12 nevner mange nådegaver som det ikke finnes naturlige forutsetninger for hos noe menneske. Både helbredelse, kraftige gjerninger, tungetale, tyding av tunger og profeti er gaver ingen har naturlige forutsetninger for.

Noen viktige bibelvers

"Tjen hverandre, hver med den nådegave han har fått, som gode forvaltere over Guds mangfoldige nåde. Den som taler, skal se til at han taler Guds ord. Og den som tjener, skal tjene med den styrke Gud gir. Slik skal Gud i ett og alt bli æret ved Jesus Kristus. Ham tilhører herligheten og makten i all evighet. Amen" (1 Pet 4,10-11).

Vi skal tjene hverandre med nådegavene. Vi skal ikke strebe etter dem for å komme med på et slags åndelig A-lag eller en elitegruppe. Vi får dem ikke for at andre skal beundre vår åndelighet. Vi får dem til menighetens beste.

Vi er bare forvaltere. Forvaltere disponerer noe en annen eier, og forvalteren skal bruke det slik eieren vil og slik at det fremmer eierens interesser. Vi er forvaltere av Guds ord, og det betyr at vi skal levere det videre uforfalsket, uten at vi har endret det. Vi er

forvaltere av Guds kraft, og det betyr at vi ikke skal benytte oss av noen form for menneskelig makt eller suggesjon i tjenesten. Vi kan se på oss selv som kanaler Gud får lov til å sende velsignelser gjennom.

Gud, ikke vi selv, skal ha æren og takken for det som skjer gjennom oss. Det er som det bør være. Er vi bare en kanal som Gud sender sine velsignelser igjennom, er det klart at det er han som skal ha takken. Han er den egentlige giveren bak det vi har formidlet.

"Det er han som gav sine gaver: Han satte noen til apostler, noen til profeter, noen til evangelister, noen til hyrder og lærere.

Han gjorde det for å utruste de hellige så de kan utføre sin tjeneste, og Kristi legeme kan bygges opp, inntil vi alle når fram til enheten i troen på Guds Sønn og i kjennskap til ham, og vi blir den modne mann, som har nådd sin fulle vekst og har fått hele Kristi fylde" (Ef 4,11-13).

Mennesker som er villige til å tjene i Guds kraft, er Guds gave til menigheten. Først gir Gud utrustningen som en gave til dem som får den, og så gir han de utrustede personene som en gave til menigheten. Får Gud gi deg av sine gaver? Får han lov til å gi deg som en gave til andre?

De som Gud utrufter, er utrustet for at de skal sette andre i stand til å tjene. Ingen er kalt til å være passasjer på båten til himmelen. Alle er kalt til å være menneskap. En god leder lærer opp nytt menneskap. Er du selv villig til å bli lært opp? Og om du selv er leder, er du villig til å lære andre opp i det du allerede kan? Det motsatte er at en prøver å gjøre seg selv uunnværlig.

På denne måten bygges menigheten, som er Kristi legeme, opp. Det er det dreier seg om i det kristne arbeidet. Kristi legeme skal bygges opp og styrkes.

Lemmer på Kristi legeme

Ikke alle kristne er kalt til å være evangelister. Men alle kristne har et vitneansvar. I kapitlet om det personlige vitnesbyrde skal vi si litt om hvor viktig dette var for utbredelsen av evangeliet i de første kristnes tid. Det er lett å skjønne at vi trenger utrustning for dette oppdraget.

Ellers understreker Bibelen at Gud har gitt oss forskjellige oppdrag og at han derfor utrufter oss forskjellig. Vi er like forskjellige som de ulike lemmene på et legeme. Det er Kristi legeme vi er en del av.

Da Jesus vandret på jorden forkynte han evangeliet, underviste disiplene og lærte dem opp, helbredet syke, og mye mer. Nå er det menigheten som har fått hans oppdrag. Og han har lovet å gi den sin kraft.

Det er den treenige Gud som virker gjennom nådegavene. Studer 1 Kor 12,4-6. Der står det at det er Ånden, Herren og Gud som virker gjennom oss. Gud virker gjennom nådegavene, og de kan også betegnes som tjenester og kraftige virkninger.

Arbeidsoppgaver

1. Studer 1 Kor 12. Er det noen av de nådegavene som er nevnt her som fungerer i menigheten dere tilhører? Hvilke er ikke i funksjon? Hva vil det si at vi skal strebe etter de største nådegavene?

2. Paulus hadde en frimodig tillit til at Gud kunne bruke ham. Les Rom 1,10-11 og 15,17-19. Kan disse versene si oss noe om oss selv og den tjenesten vi står i?

3. "Nei", sier Ingeborg etter å ha blitt spurt om hun vil være med i en gruppe som skal gå regelmessig på besøk til menighetens eldre og syke, "noe slikt har jeg aldri gjort før. Dessuten kan jeg ikke med min manglende livserfaring si noe som eldre mennesker blir oppbygget av. Nei, dette synes jeg ikke jeg passer til".

Hva synes dere om Ingeborgs svar? Er det noe dere synes dere kan akseptere som en saklig grunn til at hun ikke vil være med? Er det noen grunner som ikke er saklige?

4. Hvilke kunnskaper og egenskaper vil dere se etter hos folk dere ønsker å få inn i følgende oppgaver:

a) medlem i en gruppe som skal drive med evangelisering og husbesøk.

b) formann i misjonsforeningen.

c) medlem i sangkoret.

Vurder ut fra det som er sagt under dette samværet og samværet der vi snakket om åndelig lederskap. Kan dere komme på avsnitt i Det nye testamente der det gis en del kriterier for hvem som bør være ledere?

5. Snakk sammen i gruppa om hvilke nådegaver dere har og hvilke nåde gaver dere tror dere trenger å strebe etter.

6. Kan dere ut fra 1 Kor 14 finne ut hvilken funksjon tungetalen har i det personlige bønnelivet og i forsamlingen?

3. Vitnesbyrdet

De første kristnes vitnesbyrd

I Det gamle testaments klagesalmer finner vi et interessant trekk. Når salmistene klager sin nød for Gud og ber om hjelp, lover de at de ikke skal holde Guds frelsesinngrep hemmelig. Tvert imot, de lover at de skal lovprise Gud så mange mennesker kan høre om det.

Vi skal ikke lese mange linjer i Det nye testamente før vi ser at de som møtte Jesus, også ønsket å fortelle andre om hva de hadde opplevd. De gjorde det umiddelbart. De gjorde det ofte på tross av at de ble oppfordret til å la være. Mange var uten utdannelse, så det var nok ikke teologiske foredrag de holdt. Vitnesbyrdene var neppe godt forberedt. De fortalte bare at de hadde møtt Jesus, at han hadde hjulpet dem og fridd dem ut og at andre også burde oppsøke denne personen. Evangelisering er at en tigger forteller en annen tigger hvor han kan få brød.

"Jeg takker alltid min Gud når jeg tenker på dere", sier Paulus til filipperne, "for fra første dag og helt til nå har dere vært med i arbeidet for evangeliet" (Fil 1,3-5). Når han sier "fra første dag", mener han etter alt å dømme "fra første dag".

I Tessalonikerbrev er skrevet til en menighet som bare var ca et halvt år gammel. Disse nye kristne har ikke tidd stille med det de trodde på. "For fra dere har Herrens ord tont ut, ikke bare i Makedonia og Akaia, men alle steder har folk hørt om deres tro på Gud så vi ikke behøver å si noe" (1 Tess 1,8).

I den første kristne menigheten hører vi aldri om noen former for evangeliseringskurs. Likevel var vanlige kristne like viktige som apostler og evangelister når evangeliet skulle nå fram til nye mennesker. Handelsfolk og sjøfolk, soldater og slaver reiste mye. De ble på en spesiell måte betydningsfulle.

Folk la dessuten merke til de kristnes liv. De kristne satte ikke ut uønskede barn slik det var vanlig på den tiden. De hadde en helt annen seksualmoral. De hadde omsorg for hverandre. Fattige og rike, høye og lave var likeverdige. Folk la merke til slikt.

Når det gjelder innholdet i det de første kristne vitnet om, ser det ut til at det gikk på to ting: At Jesus døde for deres synder og at han var stått opp og levde sammen med dem i hverdagen. Får vi dette med oss i et personlig vitnesbyrd, kan det ikke bli et dårlig vitnesbyrd.

Hva skal jeg si? Og hvordan?

En skoleungdomsprest hadde engang hatt en skoletime der han syntes at han hadde forkynt både sentralt og godt. Etter timen kom en elev og spurte presten: "Er du kristen?" Den stakkars presten trodde at det klart hadde fremgått av undervisningen. Men det gjorde ikke det. Prester er nå engang betalt for å stå fram og forkynde, og hvordan skulle eleven kunne vite at dette var noe mer enn en jobb for presten?

Hvordan skal de vi er sammen med kunne vite at kristendommen betyr noe for oss og at vi ikke er kristne bare fordi vi er oppdratt til det, fordi vi er uvanlig naive eller har blitt utsatt for uheldig miljøpåvirkning?

I vår kultur er en lite interessert i teorier. En er mye mer interessert i hvilke praktiske konsekvenser teoriene har for mennesker. En del ukeblad og aviser satser på nettopp dette. Når de skal gi informasjon om en sykdom eller et nytt teknisk hjelpemiddel, intervjuer de en som har denne sykdommen eller en som har tatt dette hjelpemidlet i bruk. For å si det med engelskmannen: "People are interested in people". Derfor er vitnesbyrdet vårt viktig.

Bibelen gir oss mange eksempler på at de første kristne ikke holdt lange og velformulerte vitnesbyrd. Men de sa noe, og det de sa, fikk folk til å komme til Jesus. "Vi har funnet Messias", sa Andreas til sin bror, Peter. "Kom og se", sa Filip til Natanael. (Joh 1,40-46). "Kom og se en mann som har fortalt meg alt det jeg har gjort! Han skulle vel ikke være Messias", sa kvinnen i Sykar (Joh 4,29).

Bibelen gir oss også eksempler på lengre og mer velformulerte vitnesbyrd. Det vitnesbyrdet Paulus kom med for kong Agrippa i Apg 26 er ofte brukt som eksempel. Dette lange vitnesbyrdet kan deles i tre deler.

1. Livet før han hadde blitt kristen,
2. Hvordan han ble en kristen, og
3. Livet etter at han hadde blitt en kristen.

Dette er en god måte å disponere et vitnesbyrd på.

Tenk over følgende når du arbeider videre med vitnesbyrdet ditt:

Livet ditt var antakelig ikke bare negativt før du ble en kristen, og du er neppe problemfri nå etter at du er blitt det. Du var ikke en skurk før og en helgen nå. Gi en ballansert fremstilling av livet både før og etter.

Ikke bruk for mye tid til å snakke om livet før du ble en kristen. Ta bare med de punktene som du tror de du snakker til kan kjenne seg litt igjen i.

Når du forteller hvordan du ble en kristen, er det lett å legge vekten på alt det du har gjort selv i stedet for å legge vekten på det Jesus har gjort for å få deg i tale. Det er greit at du har søkt og opplevd en kamp da du skulle bestemme deg. Men enda viktigere enn at du har søkt Jesus, er det at han har søkt deg og kalt på deg.

Prøv å få med at du er en synder som trenger tilgivelse, at Jesus døde for dine synder og at han har gitt deg et nytt liv.

Si litt om hva Jesus betyr for deg i hverdagen.

Fortell om den daglige kampen som hører med til det å være en kristen, og at du på ingen måte tror du er syndfri. Men ikke si det på en "sutrete" måte og ikke snakk om kampen på en sann måte at en tilhører lett tror at det å være kristen er et ork og en sann lidelse. Vis at selv om du står i en kamp, så er det verdt det. Vis at du har litt "fighting spirit".

Bruk hverdagslig norsk, unngå "fromsk". Ikke bruk ord som en bare kan skjønne dersom en allerede har hørt mye kristen forkyndelse.

Hva så om du alltid har vært en kristen? Det er på ingen måte noe dårligere utgangspunkt for et vitnesbyrd. Du kan jo si litt om hvorfor du fortsatt vil være en kristen, hva Jesus har gjort for deg og hvordan det er å ha samfunn med ham i hverdagen. En del av de punktene vi har nevnt ovenfor, kan du sikkert også få med i vitnesbyrdet ditt.

I de forrige gruppeoppleggene har vi sagt en del om Guds hellighet og hans farskjærlighet, om menneskets storhet og dets syndighet, om at Jesus døde for oss og lever sammen med oss i dag og om Ånden som gjenföder, helliggjør og utrustrer oss. Dersom du prøver å få

med deg alt dette i vitnesbyrdet ditt, vil det helt sikkert bli overlesset og en som før ikke har hørt så mye om hva kristendom er, vil drukne i nye tanker. Men prøv å få med deg noe av dette. Og prøv å pass på at det du sier i alle fall er i overensstemmelse med det Bibelen sier.

Mens vi snakker om overlesede vitnesbyrd: En vanlig tabbe når en skal komme med et vitnesbyrd, er at en er så redd for ikke å få med seg absolutt alt, at en tar med seg for mye. Eller en er så redd for at noen skal kritisere, at en i korte bisetninger tar en rekke forbehold og nevner mange tanker som leder bort fra det som skulle være tråden i vitnesbyrdet. Se opp for slikt. Du kan ikke få med deg alt. Du kan ikke gardere deg mot alle misforståelser. Men det du sier kan være holdbart likevel.

Et par bivirkninger

Det er en god investering å bruke tid til å arbeide med det personlige vitnesbyrdet allerede før vi får bruk for det. Det er bare en fordel at det vi sier, er gjennomtenkt.

Få mennesker er vant til å snakke om åndelige ting. Kommer vi i en situasjon der det burde være naturlig å avlegge et vitnesbyrd, finner vi ikke ordene. I alle fall finner vi ikke de enkle ordene som er lett forståelig for folk som ikke er vant til språkbruken på bedehuset og i menigheten. Vi må øve oss opp til å sette ord på det vi tror på og opplever med Gud. Jo mer trening vi får, jo lavere blir terskelen til å vitne for andre.

Når vi strever med å formulere oss forståelig, blir evangeliet også klarere for oss selv. Vi ser alt det vi kan takke Gud for. Kanskje Gud også arbeider med oss slik at vi finner ut at det er ting vi må ordne opp i for vår egen del før vi vitner for andre? Kanskje vi selv trenger litt hjelp til frelsesvisshet eller til å leve i et nærmere samfunn med Jesus? I så fall er det ingen grunn til panikk. Uansett hvor store feil og mangler vi måtte finne i vårt eget kristenliv, kan vi gå til Jesus med dem og få hans hjelp til å få tingene i orden. Og så kan vi jo be for hverandre.

Evangelisering er at en tigger forteller en annen tigger hvor han kan få brød. Og det hender ikke så sjelden at Gud må avsløre for oss at vi selv er tiggere før han sender oss til andre. Det står noe om det blant annet i 1 Tim 1,15-16.

Arbeidsoppgaver

1. Formuler ditt eget personlige vitnesbyrd etter de retningslinjene som ble gitt i avsnittet "Hva skal jeg si? Og hvordan?" Bruk minst en halv time til å dele vitnesbyrd med hverandre. Hjelp hverandre til å finne ord som er forståelige for mennesker som ikke har noen kristen bakgrunn.

2. I vitnesbyrdene våre skal vi unngå vanskelige formuleringer, sa vi. Hvordan vil dere med helt hverdagslige ord forklare hva synd er, hva det vil si å omvende seg, hva som er forskjellen på "soning" og "forsoning", hva det rent praktisk vil si at et menneske "kommer til Jesus" og hva "gjenfødelse" er?

3. I Apg 8,26-39 finner vi beretningen om Filip som vitnet for den etiopiske hoffmannen. Hva kan denne beretningen lære oss når det gjelder vår vitnetjeneste?

4. Hvordan forstår dere ordene i Joh 20,21 og 2 Kor 5,19-20? Snakk litt sammen om det.

5. Hva er egentlig tankegangen i 1 Tim 1,15-16? På hvilken måte var Paulus et forbilde for dem som senere skulle komme til tro på Jesus?

4. I verden, men ikke av verden

Allerede temaformuleringen vil få mange til å reagere negativt. Den signaliserer nemlig at det er et "innenfor" og et "uten for". "Vi" som er innenfor skal være forskjellige fra "dem" som er utenfor. Etter manges mening bør ikke den kristne menigheten ha g renser og terskler.

Men Det nye testamente slår fast at det skal være grenser. "La dere ikke lenger prege av den nåværende verden, men la dere forvandle ved at sinnet fornyes, så dere kan dømmes om hva som er Guds vilje; Det gode, det som er til hans behag, det fullkomne", for maner Paulus (Rom 12,2.)

Flere andre skriftavsnitt er inne på det samme. Den som er interessert, kan skå opp Ef 2,1-3; Jak 4,4ff; 1 Pet 2,11-17; 4,3- 4; 1 Joh 2,15-17.

At grensene ikke alltid går der vi tror de går, er noe annet. Det skal vi komme tilbake til.

Det er mange kristne som mener at dersom en skal vinne andre for kristendommen, må en så langt det er mulig viske ut forskjellene mellom kristne og ikke-kristne og ha så lav terskel som mulig inn til kirken og bedehuset.

Problemer er bare at historien ikke kan framvise så mange eksempler på at mennesker har blitt vunnet på grunn av lave terskler. Det ser snarere ut til å være tvert imot.

Ikke-kristne som søker kirker og bedehus har ofte erfart at livet i verden ikke har så mye verdifullt å by på. De begynner å gå lei det. Og så vil de se om ikke kristendommen har noe annet og bedre. Men om forlatelse. På vei inn kirkedøra, møter de noen kristne som er på vei ut - i den tro at livet og lykken er å få med seg mer av det verden har å by på. De to gruppene som da møtes i døra, har ofte vanskelig for å forstå hverandre.

La oss høre hvordan de kristnes liv beskrives i et skrift fra den første kristne kirke:

"Det som skiller de kristne fra andre mennesker, er verken fedreland, språk eller skikker. De bor ikke i egne byer og taler ikke fremmede tungemål. I sin daglige tilværelse avviker de ikke fra andre....De lever blant grekere og barbarer, slik det har falt seg for hver enkelt; de følger stedets skikk med hensyn til klær og mat og atferd forøvrig, og likevel er deres vandel slik at den vekker al minnelig undring og beundring. De bor i sine land, men som utlendinger. De tar del i alt som borgere, men må finne seg i alt som var de fremmede. Et hvert fremmed land er for dem et fedreland, et hvert fedreland et fremmed land. De gifter seg som andre og får barn, men setter ikke ut sitt avkom. De deler bord, men ikke ekteseng med andre. De er i kjødet, men lever ikke etter kjødet" (Brevet til Diogenet, Kap 5f).

Det ser ut til at vi har lett for å falle i en av to grøfter:

Enten markerer vi grensene så sterkt at vi står i fare for å bli en ghetto eller en sekt. Da isolerer vi oss fra verden og l ever så å si hele vårt liv i en "trygg" kristen sammenheng - med minimal kontakt med ikke-kristne.

Eller vi prøver å tilpasse oss mest mulig til folk flest. Da tror vi at vi vinner mennesker ved å dempe ned kravene om en personlig tro og en bibelsk etikk.

Men dette er altså grøfter langs veien. Vi skal være forskjellige fra verden, men vi skal ikke isolere oss fra den. Vi skal være i verden, men ikke av verden. Jesus har utvalgt oss fra verden, og sendt oss tilbake til verden. (Joh 17,16-18)

"Den smale veien går midt på den brede, men den går i motsatt retning", var det en som sa engang.

Folk forventer at kristne lever annerledes. Ser de at vi bryter Guds bud, mister de respekten for oss, og Guds navn blir spottet (Rom 2,21-14). I evangelisering møter vi ofte mennesker som er dypt skuffet over at kristne har sviktet dem, snytt dem eller løyet for dem - eller vært ukjærlige eller egoistiske på andre måter. Skulle vi si det på en annen måte, kunne vi si at folk blir skuffet over kristne som lever som hedninger.

H. Holmquist og J. Nørregaard sier i sin kirkehistorie: *"Den sosiale likheten mellom alle medlemmene i menigheten var særlig tillokkende for disse klasser. Kristendommen var den eneste religion for småfolk, den samlet deres krefter og bidro til også å avhjelpe deres sosiale nød. Kristendommens seier over rivalene beror ikke minst på dens sosiale betydning. I Kristendommen lå jo hevdelsen av menneskeverdet. Den fattiges liv var innenfor menigheten og overfor Gud like meget verd som den rikes. Slaven kunne inni samme hedersposter som hans herre. Den unge slavinnens ære var vernet. Gjennom slavenes religiøse likestilling har de kristne undergravet slaveriet langt mer enn alle humane og sosiale teorier har maktet det. Den antikke verdens skamplott, utsettelsen av barn, forsvant så langt som kristendommen nådde. Når kristendommen makte sine tilhengere, uansett klasse, til å arbeide, hevet den arbeidets anseelse stikk imot den antikke måten å se det på"*.

Lorents Bergmann sier i sin kirkehistorie: *"Enhver oppriktig kristen virket som misjonær i den krets hvor han sto. De kristne skammet seg ikke over deres tro, men var stolte av den. De tidde ikke stille med den, men talte om den. Man reiste den gang meget, og kristne kjøpmenn og håndverkere, soldater og slaver, brakte deres tro med overalt"*.

Frelst synder – likevel forskjellig

En kristen er ikke vellykket og feilfri. En kristen er en frelst synder som ikke har noen grunn til å tro at han er bedre enn andre. "Evangelisering er at en tigger forteller en annen tigger hvor en kan få mat". En fariseer som later som om han er bedre enn andre, vekker bare irritasjon.

Hvordan kan en kristen da være forskjellig fra andre uten å bli en hykler? Hvordan kan en unngå å bli oppfattet som en fariseer? Vi kan si noe om dette:

En kristen unnskylder ikke og bagatelliserer sine synder, men bekjenner dem og beklager dem. En unnskylder seg ikke med å si "Ingen er feilfri", "Jeg er nå bare et menneske" eller "Jeg er ikke noe mer enn en frelst synder". I stedet sier en: "Det jeg sa og gjorde var galt. Omforlatelse". Og så sier en ikke noe mer om den saken.

For å ta utgangspunkt i et Peer Gynt sitat og bruke det på en litt uvanlig måte: En kristen vet og kjenner at han rett som d et er tenker på synd, ønsker å synde og vil synde. Likevel kjemper han for ikke å omsette tankene og ønskene i praksis. Han kjemper imot (1 Kor

9,24-27). Han kjemper ikke imot for å fortjene frelsen - det går ikke an. Men han kjemper imot slik at han ikke skader seg selv eller sin neste.

En kristen prøver, på tross av sin tilkortkommenhet, å gjøre noe godt mot sin neste. Synderkjennelsen må ikke føre til handlingslammelse. Frykten for å komme til kort, må ikke føre til at en aldri forsøker.

Vi skal leve som fremmede og utlendinger, sier Peter (1 Pet 2,11-12). Kanskje Peter i dag ville ha brukt ordene "flyktninger" og "innvandrere". Innvandrere har sitt eget språk, sin egen stil og sin egen kultur. Og det er faktisk viktig at de får ha det. Får de ikke lov til å vedkjenne seg sine røtter og være stolte av sin egenart, får de problemer med sin identitet. Som kristne får vi også problemer med vår identitet dersom vi ikke kan vedkjenne oss våre røtter og leve i overensstemmelse med vår egenart.

Tradisjon eller Guds bud

Vi skal være forskjellige på den måten at vi holder Guds bud, ikke på den måten at vi er sære og gammeldagse.

Det er ikke alle slags menneskebud vi er kalt til å holde. Vi blir ikke uten videre frommere om vi lever slik de gjorde for 50 eller 100 år siden og bruker den tids hårfasong, klesdrakt, musikk ol. Det er vanskelig nok for en ikke-kristen å lære seg til å følge Guds bud om en ikke også skal følge diverse menneskebud.

Apostelmøtet i Jerusalem var i høyeste grad opptatt av at en ikke skulle pålegge dem som ikke var jøder å leve slik jødene var vant til å leve (Apg 15, 10 og 19). Det nye testamente har faktisk også ord om at det er viktig for evangeliets fremme at en ikke markerer unødige forskjeller. Paulus ville være jøde for jødene og greker for grekerne (1 Kor 9,20 ff).

Dessuten har Det nye testamente avsnitt som forteller oss at det vi ut fra vår naturlige religiøsitet tror er viktig, ofte er lite viktig. Paulus måtte si fra om at det ikke er mat og drikke, høytider og festdager, ulike typer selvfornektelse ol. som er poenget (Kol 2,16-23; 1 Tim 4,2-4). Poenget er heller å gjøre gode gjerninger.

En av våre svakheter er at vi ofte er langt mer opptatt av å være forskjellig ved det vi ikke gjør enn ved det vi gjør. Så har blitt preget av denne verden på de fleste områder av livet, både når det gjelder materialisme, forholdet til våre medmennesker, prioriteringer i hverdagen, egoisme og selvopptatthet. Vår trengende neste har vi nesten glemt. Men vi roser oss av at vi ikke spiller kort og at vi ikke gjør en del andre ting! Er det slik, er vi dårlige vitner.

Ifølge Tertullian (Biskop i Kartago, ca år 200) levde de kristne slik at hedningene sa om dem "*Se hvor de elsker hverandre!*" Det hadde vært fint om noen kunne si det samme om oss.

Det er altså grøfter langs veien her også:

I enkelte kristne miljøer holder en så meget på stil og tradisjon at menneskebud og tradisjoner ofte blir like viktige - kan skje til og med enda viktigere - enn Guds bud.

I miljøer der en ønsker å frigjøre seg fra unødige regler og tradisjoner, kommer en lett i skade for samtidig å frigjøre seg fra Guds bud.

Toleranse

I en verden der en snakker mye om toleranse, ser det ut til at en får større og større problemer med å akseptere at noen tenker og lever annerledes. En kristen må regne med å bli misforstått, baktalt og spottet. En kristen blir ikke behandlet saklig - ikke mer enn andre minoriteter.

Men en kristen skal ikke svare med samme mynt. Selv om vi er uenige med dem som tenker og lever annerledes, må vi lære å respektere dem. Budskapet vårt må være: "Jeg er uenig med deg, men jeg har ingen rett til å kreve at du lever slik jeg synes du burde."

Arbeidsoppgaver

1. Les Rom 12,2; Ef 2,1-3; Jak 4,4ff; 1 Pet 2,11-17; 4,3-4 og 1 Joh 2,15-17. Fortell hverandre etter tur hva dere særlig merker dere når dere leser slike vers. Hvilke praktiske konsekvenser har disse versene for oss i dag?
2. Snakk sammen om hvordan vi kan være forskjellige fra andre på en måte som vekker respekt. På hvilke områder er det spesielt viktig at vi er forskjellige?
3. Hvilke tradisjoner og menneskebud kan gjøre det vanskelig for ikke-kristne når det gjelder å forstå kristendommen og komme til tro?
4. Snakk sammen om hvordan vi kan være forskjellige a) på skolen eller studiestedet, b) på arbeidsplassen eller c) i nabolaget. Dere rekker ikke å snakke om alle disse områdene, så velg ut ett av dem.
5. Når opplever dere press til å leve i strid med det Bibelen sier? Hvordan reagerer dere da? Hvordan omgås dere de menneskene som presser dere?

5. Innvendinger mot troen

Å møte andre med respekt

Det fortelles at en teolog en gang ble spurt om hva kirken lærer om Kains hustru.

Han som spurte var sikkert helt på det rene med at det slett ikke er lett å forklare hvordan barn av de aller første menneskene kunne finne jevnaldrende utenfor sin egen søskenflokk.

Teologen gav et kjapt svar. "Kirken lærer om Kains hustru at når den allmektige Gud kaller deg, kan du ikke gjemme deg i skjortene hennes".

Et godt svar?

Egentlig ikke. Svaret var så usaklig at det må ha vært både sårende og irriterende. Det kunne jo hende at den som spurte opplevde dette spørsmålet som et reelt problem. Da fikk vedkommende kanskje bekreftet sine mistanker om at det er umulig å snakke med kristne.

Selvsagt er det mange som stiller vanskelige spørsmål bare fordi de ikke ønsker å bli overbevist om kristendommens sannhet. Men ikke alle som spør gjør det av slike grunner.

Ingen av oss liker å bli svar skyldig, og noen av oss er rett og slett redde for at våre manglende kunnskaper skal bli avslørt av dem som spør eller stiller seg kritiske til kristendommen. Dersom vi er usikre på oss selv, kan vi reagere på mange uhensiktsmessige måter.

For det første er det lett å bli autoritær. Da svarer vi slik en båtsmann pleide å svare en lettmatros, eller slik en gammeldags sokneprest svarte konfirmantene når de antydte at de satte spørsmålsteget ved et eller flere punkter i troen. Så kan vi bli autoritære ved å gå inn i en slags predikantrolle. Eller vi får den overbærende formyndertonen som ofte brukes av mødre når de skal oppdra barn som ikke skjønner sitt eget beste eller av leger når de snakker til pasienter. Når noe av dette skjer, mister folk kontakten med oss og samtale blir fort umulig.

For det andre er det forbausende lett å ty til spydigheter og ironi når vi føler at vi blir trent opp i et hjørne. Det er farlig. Det er tvilsomt om vi vinner mennesker dersom vi prøver å latterliggjøre dem. Gode og såkalte "treffende" bemerkninger er ikke alltid et tegn på åndskraft. De kan like ofte være tegn på en trang til å såre sine medmennesker. Og om andre prøver å såre oss? Da skal vi ikke svare med samme mynt.

For det tredje kan det være fristende å si noe som ikke er helt sant. Var det "fromt bedrag" en kalte slikt i gamle dager? Det skal faktisk ikke så mye til før vi prøver å redde vårt eget skinn ved ty til små løgner eller late som om vi er litt sikrere enn vi egentlig er. Da må vi minne hverandre om at dersom Gud er Sannheten, kan vi aldri fremme hans rike ved noen form for usannhet eller ved å legge noe til eller trekke noe fra det som er sant.

"Hvorfor har ikke Jesus kommet igjen ennå enda han lovet disiplene at det skulle skje snart", var det en student som spurte. Evangelisten gav et ærlig svar: "Det har jeg også ofte lurt på. Dessverre tror jeg at jeg blir deg svar skyldig". "Du er den første kristne jeg har møtt som har innrømmet at det er ting du ikke vet svaret på", svarte studenten. Samtalen var i gang.

Kristne har en tendens til å snakke om åndskamp hver gang de taper en diskusjon. Det kan være andre grunner til at vi blir svar skyldige. For eksempel at vi ikke har gidde å tilegne oss kunnskaper.

Enhver har rett til å komme med innvendinger. Inntil det motsatte er bevist har vi å regne med at innvendingene ikke bare er utflukter for å unngå et møte med Jesus men at de er uttrykk for tankemessige vanskeligheter en må løse dersom en skal kunne bli en kristen samtidig som en er ærlig mot seg selv. Så langt vi kan, må vi gi oss tid til å svare på spørsmålene.

Kan vi ikke svare, må vi innrømme det uten å nøle. Kanskje vi da sier noe i retning av: "Det du nå spør om, har jeg faktisk aldri visst svaret på. Men jeg opplever ikke det spørsmålet som så veldig vesentlig for om jeg skal være en kristen eller ikke".

Noen innvendinger

I det følgende skal vi bare antyde noen av de innvendingene kristne ofte møter, og vi gir oss ikke tid til mer enn bare å vidt å si litt om hvilken retning svaret kan ta.

Er ikke hinduismen like bra?

For noen år siden ville en brukt uttrykket "enhver blir salig i sin tro". Nå spør en om en ikke kan finne Gud også i de andre religionene. Om ulike religioner bruker litt forskjellige ord og uttrykker seg forskjellig, så sier de vel i bunn og grunn det samme? Det er vanskelig å tenke seg at kristendommen skulle ha monopol på sannheten.

Det fantes mange ulike religioner på Jesu tid også. Men Jesus satte dem ikke på lik linje. "Ingen kommer til Faderen uten ved meg", sa han (Joh 14,6). Ut fra Jesu eget ord kan vi ikke annet enn å hevde at kristendommen er den eneste veien til frelse.

Dessuten har ikke de ulike religioner samme innhold. De etiske grunnreglene er stort sett de samme, men de ulike religionene er svært uenige om hvordan de skal etterleves i praksis. En hindu og en muslim kan også ha like sterke religiøse opphevelser og følelser som en kristen, kanskje sterkere. For noen kristne har det vært et lite sjokk å oppdage det, særlig dersom de har sett sine egne følelser og opphevelser som det beste bevis på kristendommens sannhet.

De største forskjellene mellom religionene er imidlertid det de lærer om Gud, mennesket, livet og virkeligheten. Her er de så ulike at sier du ja til det ene religionen hevder, har du samtidig sagt nei til det de andre hevder. Det gjelder enten det er spørsmål om hvem Gud er, hvem Jesus er, hva en frelses fra hva en frelses til og hvordan en blir frelst. De som hevder at alle religioner kan slås sammen til en, kan umulig ha satt seg noe særlig inn i de enkelte religionene. De kan heller ikke være noe særlig opptatt av at den ene trossannheten ikke må motsi den andre.

Hvordan kan vi finne ut hva som er rett når det ene kirkesamfunnet sier en ting og de andre noe annet?

Det er trist at vi kristne er så splittet. Men vi må ikke glemme at selv om uenigheten er stor, er vi likevel enige om det meste. Vi står sammen om Trosbekjennelsen. De fleste kirkesamfunn sier dessuten at vi trenger omvendelse og tro for å bli frelst. Det er langt større forskjell mellom en kristen og en ikke-kristen enn mellom kristne fra ulike kirkesamfunn.

Den beste måten å finne ut hva kristendom er på, er å lese Bibelen. Det gir oss i alle fall en mulighet til selv å finne ut hva de første kristne sto for. Og det er vel ikke rimelig at moderne teologer vet mer enn dem?

Kristendommen har så negativt menneskesyn.

Dette er i alle fall ikke riktig. Bibelen hevder at mennesket er skapt i Guds bilde, skapt til å ha et nært personlig fellesskap med Gud og være hans medarbeider. Et mer positivt syn på mennesket skal en lete lenge etter i en verden der en stort sett ser på det som om det var en usedvanlig intelligent apekatt eller en noe langsam datamaskin. Det kan vi si selv om Bibelen understreker at vi på alle områder også er preget av syndefallet. (Se kapitlet "Nåden og mennesket")

Så mye urett har skjedd i Guds navn, f.eks. krig, korstog og kvinnemishandling.

Dessverre finnes det mange eksempler på slike ting. Både geistlige, hærførere, politikere og kvinnemishandlere har som regel villet forsvare sitt maktbegjær ved å påstå at Gud er på deres side. I alle fall de tre første gruppene har nok også oppdaget at religion er nyttig dersom en skal få folk til å slutte opp i rekkene og kjempe mer helhjertet for maktøverens sak.

Vi kan ikke forsvare den uretten som er begått. Enda viktigere: Bibelen forsvaret den ikke. Den skriver åpent om både Abrahams og Davids synder og bortforklarer ikke noe. I grunnen er det interessant at kristne anklages når de gjør noe ukristelig. Egentlig er det en innrømmelse av at det er godt når Guds bud blir overholdt. Svært mange mennesker ville hatt det mye bedre i dag om både enkeltmennesker og nasjoner virkelig levde etter Guds vilje. Da sluttet vi å brenne kornoverskuddet. Da sendte vi det til de som sultet.

Selv om det ikke kan tjene til noen unnskyldning: Det er et beklagelig faktum at vi alle lett blir barn av vår tid, og så leser vi Bibelen ut fra samtidens ideologier, yndlingsforestillinger og prioriteringer. Våre kristne forfedre falt i den grøfta. Om vi har gjort det, kan bare framtiden dømme om. Men vi har grunn til å være påpasselige så det ikke skjer unødvendig.

Hvordan kan en tro at det finnes en Gud når det er så mye ondt i verden?

Det ondes problem har til alle tider opptatt menneskene. Verken teologer eller filosofer har lyktes i å komme fram til noe endelig svar her. Det har alltid vært mye ondt i verden, men det har ikke hindret mennesker i å tro.

Bibelen har heller ikke lagt skjul på at det er mye ondt og meningsløst i den verden vi lever i. Kristendommen har aldri hevdet at en harmonisk og enkel verden er en forutsetning for tro på Gud. Det forholder seg snarere tvert imot. Salmenes bok, Forkynneren og Jobs bok viser oss med all ønskelig tydelighet at de troende alltid har opplevd store vanskeligheter både med seg selv, sin neste, tilværelsen og universet. De som skrev disse bøkene syntes til og med at livet kunne være ganske meningsløst og at Gud var heller ubegripelig. Til og med vi som lever like før år 2000, føler oss hjemme i den måten disse bøkene beskriver livet på. Og har de beskrevet livet for oss, kan de kanskje også vise oss at det går an å tro selv om livet er tøft og vanskelig og vår egen og andres urettferdighet påtrengende.

De kristne er ikke bedre enn andre.

La oss i alle fall ikke feie vekk denne innvendingen med å si noe slikt som "vi er jo alle syndere". Blir vi grepet på fersk gjerning i noe galt, skal vi ikke unnskyld oss. Da må vi si: "Jeg innrømmer at det jeg nå sa eller gjorde er synd. Kan du tilgi meg?". Punktum. Enhver unnskyldning er forbudt.

Det er ikke mer enn rimelig at det ventes noe av kristne. Bibelen selv sier mange ganger at kristne som ikke lever rett, er en dårlig reklame for kristendommen. Se Rom 2,21-24; 1 Pet 2,11-12.

Har du hørt denne varianten: "Dere kristne har det greit. Dere kan synde så mye dere vil, og så ber dere bare om tilgivelse etterpå".

Til dette må vi si at en kristen som lever på denne måten, har ikke skjont hva det dreier seg om og kan i alle fall ikke ha lest Rom 6, 1-2 og 15.

Forvrengninger og usakligheter

Vi skal ikke ha lest så langt i Apostlenes gjerninger før vi ser at de kristne ofte med møtt med usakligheter, hån og mobbing. Slik er det også i dag.

For all del, det er ikke bare de kristne som får sånn behandling, så vi behøver ikke tro at vi er de eneste martyrer. Vi lever i en kultur der en mer og mer blir vant til å henge ut sine motstandere, og alle midler ser ut til å være tillatt. Mens en aksjonerer for å få skolebarn til å slutte å mobbe hverandre, mobber de voksne hverandre mer enn på lange tider. Samtidig anklager en kristne miljø for å stenge andre mennesker ute.

En vanlig metode når en skal score poeng, er at en setter sammen to halve sannheter slik at de blir til en hel løgn. Fordi vi har så lett for å tenke i "enten - eller" kategorier, blir slike halve sannheter vanskelige å tilbakevise.

Hvor mange ganger har vi ikke hørt at Luther under bondeopprøret oppfordret adelen til å slå ned bøndene som om de var gale hunder, hvilket skulle bevise at Luther sto arbeiderklassen imot. Problemet er at dette ikke en gang er en halv sannhet. Det er i høyden en tredjedels. Luther var nemlig alltid på den undertryktes side. Ved opprørets begynnelse hadde han sine sympatier på bøndenes side fordi han så at de led nød og godkjente flere av deres krav. Han foreslo voldgift mellom partene og begav seg ut blant opprørerne for å få dem til forlik. Det var først da han fikk høre om bøndenes forferdelige ugjerninger i evangeliets navn at han vendte seg imot dem og oppfordret fyrstene til å slå dem ned. Men da fyrstene nok en gang begynte å bruke rå vold, vendte Luther seg igjen mot dem og forkynte dom.

Har du hørt at Jesus hadde et erotisk forhold til Maria Magdalena? En del rockeoperaer har dvelt litt med det poenget, og etter hvert er det ganske mange som tror det. Tekstene sier imidlertid ikke et ord om det. De "forskerne" som har identifisert Maria Magdalena med kvinnen som salvet Jesus i Betania (Mark 14,3-4) og kvinnen som ble grepet i hor (Joh 8,1-11) har ikke mye å bygge på.

Så har vi alle dem som tror de vet så godt hva som "egentlig" førte til Paulus omvendelse (det var selvsagt hans barndom og personlighetstype) og de som vet hvorfor folk "egentlig" trodde at Jesus gjorde under. Det er en ærlig sak ikke å tro det Bibelen sier. Men når en lanserer alternative teorier gjør en det på frihånd. La oss huske på at enhver "forsker" må ha noe å bygge på. La oss med frimodighet spørre hva folk bygger på når de hevder noe, hvilke kilder de har og hvordan de er tolket.

Arbeidsoppgaver

1. Joh 9 forteller oss om en som måtte forsvare seg mot innvendinger og Apg 26 forteller hvordan Paulus la fram sin sak. Hva kan vi lære av disse beretningene?
2. Hvordan skal vi forstå ordene i Luk 12,11-12? Hvilken betydning har disse sannhetene for oss i hverdagen?
3. Hva var det som førte til at Paulus og hans medarbeidere ble trukket fram for domstolene i Filippi (Apg 16,16-24) og Tessalonika (Apg 17,1- 9)? Hva var de konkrete anklagene? Kan disse beretningene lære oss noe om det som er dagens tema i gruppa?
4. Hvilke innvendinger synes dere det er vanskelig å gi noe skikkelig og godt svar på? Snakk litt sammen om hvordan dere skal møte disse innvendingene.
5. Hvordan kan vi etterleve 1 Pet 2,11-12?

6. Det kristne fellesskapet

Ett med Kristus – ett med hverandre

Det er ikke bare kristne som kan oppleve fellesskap. Fellesskapsfølelsen kan også være sterk i andre sammenhenger. Folk som har felles interesser, folk som deltar i de samme aktiviteter, folk som er til stede i samme sal kan føle at de har det godt sammen, at de knyttes til hverandre, at de opplever solidaritet og at de hjelper hverandre. De opplever det vi kunne kalle horisontalt fellesskap. Det viktigste blir at de føler seg knyttet til hverandre.

Det kristne fellesskapet er annerledes. Der kommer det inn en vertikal dimensjon. Det er fortsatt viktig at en er knyttet til hverandre, men mye viktigere er det at hver enkelt er knyttet til Jesus og har samfunn med ham. Det er Jesus som forener oss. Han er vintreet, vi er grenene. Har vi ikke samfunn med ham, har vi ikke samfunn med hverandre heller (Joh 15,1-6). Lever de kristne nært Jesus, lever de nært hverandre.

Bibelen bruker også andre bilder når den beskriver dette forholdet:

Vi er lemmer på Kristi legeme (1 Kor 12).

Vi er levende steiner i Guds tempel (1 Pet 2,4-8).

Vi er ett legeme fordi vi spiser av det samme brødet (1 Kor 10,14-17).

Fordi vi er Guds barn, er vi hverandres søsken. Venner kan vi velge selv. Men ingen velger hvem de vil ha som søsken. Søsken er noe vi får, uten noen som helst bytterett. Siden vi skal tilbringe en hel evighet sammen, kan vi like godt begynne å tilpasse oss til hverandre allerede nå.

"Men dersom vi vandrer i lyset, slik han selv er i lyset, da har vi samfunn med hverandre" (1 Joh 1,7).

La oss sitere fra Einar Lundbys bok "Skyldfølelse - bekjennelse - fellesskap" (Luther Forlag, side 134):

Et fortrolig samfunn med en så varierende komponent som mennesket er, ville vel ikke være tenkelig i lengden, dersom vi ikke samtidig hadde et fast midtpunkt som alltid ville bringe oss tilbake i de rette folder, hva som enn ville søke å bringe oss ut av vår forbindelse med hverandre. Vi kan tenke oss alle forskjelligeartede kristentyper henge tett inntil hverandre ved at vi alle er festet til et punkt i taket etter hver vår snor. Om noen gir hele bunten et støt, vil vi rutsje fra hverandre for et øyeblikk - men såfremt vi alle er festet i samme punkt i taket, må vi uvegerlig, ifølge tyngdeloven, havne hos hverandre igjen. Har vi derimot vår forankring i et punkt på siden av Gud, skal det lite til for å løse vår forbindelse - vi vil svinge tilbake til det punkt som svarer til vår forbindelse oppad.

Det kristne fellesskapet har aldri fungert knirkefritt - ikke engang i den første kristne menighet. Apostlene måtte stadig formane de kristne til å tilgi hverandre, stå sammen og være ett. Det er ikke lett for oss individualister å holde sammen i et fellesskap.

To slags kjærlighet

Mon ikke du og jeg ofte har det på denne måten: Vi trives best sammen med mennesker som på en eller annen måte ligner oss, det vil si mennesker som har de samme meningene, de samme interessene, den samme stilen og som tilhører stort sett samme inntektsgruppe som oss selv. Vi liker å være sammen med mennesker som tilfredsstiller våre behov. Vi liker dem som på en eller annen måte er "vellykkede" og er litt redde for å bli identifisert med noen som er regnet som "mislykkede". Vi liker dem som liker oss og synes at de har god smak. Er vi ugifte, liker vi fellesskap der det er brukbare kandidater til et ekteskap.

Den kjærligheten vi til nå har snakket om kan vi kalle "eros", for å bruke et gresk ord. Det er kanskje den vanligste formen for kjærlighet. Den retter seg mot mennesker vi synes gir oss noe igjen.

Dersom dette er den eneste formen for kjærlighet vi har, får vi neppe noe "kristent" fellesskap. I et kristent fellesskap vil det nemlig som regel være folk vi er uenig med, folk som ikke dekker så mange av våre behov, folk som ikke er attraktive, til og med folk som har bry med å like oss - hvor utrolig det siste enn måtte høres. Der er det ikke bare elsk-"verdige" mennesker. Og er vi for mye styrt av våre menneskelige tilbøyeligheter, vil både vi og fellesskapet få det vanskelig.

Bibelen snakker om en annen kjærlighet, "agape", som er Åndens frukt. Den kjærligheten kjennetegnes av disse tingene:

DEN ER HANDLING MER ENN FØLELSE. Bibelen er ikke så interessert i å fortelle hva Gud føler når han elsker oss. Den forteller hva han har gjort og gjør. "For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn..." Vi husker ikke den barmhjertige samaritan fordi han hadde så sterke følelser, men fordi han gav praktisk hjelp og på den måten viste en forbilledlig kjærlighet. Sier vi at vi har kjærlighet til noen, men ikke viser det i ord og gjerning, da har vi i alle fall ikke "agape".

DEN RETTER SEG MOT DE UVERDIGE. "Han kom til sitt eget, men hans egne tok ikke imot ham", sier Johannes om Jesus. Men Jesus kom altså likevel. "Du plaget meg bare med dine synder og trettet meg med dine ugjerninger", sier Gud til sitt folk i Jes 43,24. Men så fortsetter han: "Jeg, ja jeg er den som utsetter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder kommer jeg ikke mer i hu". Hvordan ville det ha gått med deg dersom Gud bare viste kjærlighet mot dem som fortjente det og var vellykket? Det er den kjærligheten Gud har vist deg, du skal gi videre. Den kjærligheten vi skal elske hverandre med, er den kjærligheten Jesus har elsket oss med (Joh 13,34).

DEN OFRER SEG SELV. Jesus var så glad i oss at han ofret seg selv for oss. Og Bibelen sier faktisk at vi skal være villige til å gi vårt liv for hverandre. Vi snakker dessverre lite om at vi skal ofre oss. Den som ofrer seg, blir heller regnet for å være litt dum. I dag skal en ikke gjøre noe uten å ha noe igjen for det. Men den bibelske kjærligheten er ikke slik.

Hvordan være sammen

Det viktigste i et kristent fellesskap er, som sagt, ikke at vi har det godt med hverandre, men at vi har det godt med Jesus. Ikke misforså. Det er viktig at vi har det godt med hverandre, ellers hadde ikke Bibelen hatt så mange kapitler med formaninger til det kristne fellesskapet. Men har vi ikke et nært forhold til Jesus, får vi heller ikke et kristent fellesskap med hverandre.

BIBELEN. Guds Ord må få rikelig plass hos oss (Kol 3,16). Vi må hjelpe hverandre til å finne ut hva Ordet sier (tolkning) og hvilke praktiske konsekvenser budskapet skal få for hverdagen vår (anvendelse).

BØNNEN er også viktig. Der snakker vi med Gud om det Ordet vi har nettopp delt, takker for løftene og ber om hjelp til å leve etter det. Vi ber for arbeidet vi står i. Vi ber for hverandre.

NATTVERDEN forener oss. I det gamle Israel var måltidsfellesskapet et veldig sterkt uttrykk for fellesskap. Jesus ble ikke først og fremst anklaget fordi han var sammen med tollere og syndere, men fordi han spiste sammen med dem. Han kunne knapt ha valgt en sterkere måte å markere at han ville være ett med slike mennesker! Det var ikke fritt for at en del "fromme" irriterte seg over det. Jesus spiser fremdeles sammen med tollere og syndere. Vi er invitert til hans bord der han vil ha fellesskap med oss. Når vi spiser av det samme brødet og drikker av den samme vinen, styrkes ikke bare de båndene som binder oss til Jesus, men også de som binder oss til hverandre (1 Kor 10,16-17).

SAMTALEN. Hvorfor ikke snakke litt mer om den daglige kampen når vi kommer sammen? For kampen er reell nok. Hva gjør vi for å fungere som kristne blant arbeidskamerater og naboer? Hva gjør vi for å få dem med og hva gjør vi for å vise at vi vil være venner med dem? Kanskje vi skulle våge å dele noen av våre gleder og sorger med hverandre (jo da, du har en del sorger) og be konkret for hverandre? Vi som synes det er forholdsvis lett å stå fram og si at vi er store syndere, hvorfor ikke innrømme for hverandre at vi er små baktalere, tyver og ekteskapsbrytere som trenger hjelp til å leve rett? Det ville jo være rart om vi aldri ble såret i kampen i står i? Det kunne bare bety at vi ikke lenger kjemper.

Som en hjelp til å få en litt mer personlig samtale i gang, kan en på et par samlinger utfordre hverandre til å si litt om

"Hvordan ble jeg en kristen?" eller "Hva er det som særlig har vært med på å bevare meg i troen til i dag?"

"Hva betyr egentlig Jesus for meg i hverdagen? Hva setter jeg mest pris på når det gjelder det å leve som kristen, og hvorfor?"

"Hvordan praktiserer jeg dette med bibellesning og bønn? Er det noe bibelvers jeg særlig har festet meg ved i det siste?"

"Kan jeg nevne en glede og en sorg jeg opplever for tiden? Det behøver ikke nødvendigvis være en stor glede eller min største sorg. Men er det noe fellesskapet kan være med å takke og be for?"

"Hva gjør jeg for å nå mine naboer og arbeidskamerater med evangeliet? Hva vil jeg at fellesskapet skal be for når det gjelder tjenesten jeg står i? (Og jeg har da en tjeneste? Har jeg ikke?)"

FORMANINGEN. Ordet formane betyr ikke bare "irettesette". Det betyr like meget "trøste" og "oppmuntre".

Det kristne fellesskapet kan sammenlignes med et feltsykehus. Vi ligger i krig med Djevelen, verden og vårt eget kjød. I denne krigen blir vi såret, av og til alvorlig. Noen ganger trenger vi salve og forbindelse. Noen ganger er det så alvorlig at det er nødvendig med en operasjon. Noen ganger har vi mistet motet så vi trenger oppmuntring og støtte for å kjempe videre. Selv den tapreste soldat trenger å gråte ut når det gjør mest vondt. Det er godt å gråte ut. Men la oss for all del hjelpe hverandre så vi ikke til stadighet går rundt og sutrer og klager, for det bryter ned kampmoralen.

Feltsykehuset skal gjøre soldatene kampdyktige igjen. Men det kunne tenkes at noen av dem som blir innbrakt mister perspektivet. Det er jo så koselig på sykehuset, mye triveligere enn ute i skyttergravene. Det blir så fristende å bli der lenger enn strengt tatt nødvendig. Da har en flere muligheter. En kan søke om å få jobb på sykehusets kjøkken der en kan arbeide sammen med hyggelige mennesker langt unna kruttrøyken. Eller en kan gjøre seg syke enn en er og bent fram nekte å bli frisk. Dersom en har skulle få for mange soldater på kjøkkenet eller det ble vanlig at folk gikk rundt og simulerte for å få permisjon, da ble det så som så med krigføringen.

DE SMÅ FELLESSKAP.

Overalt i verden har det vist seg at små fellesskap på 8-10 personer er et veldig godt arbeidsredskap dersom en ønsker at menighetene skal vokse. En slik gruppe er ikke større enn at alle, til og med de stillferdige, kommer til ordet om det legges opp til det. En blir godt kjent med hverandre og trygge på hverandre. En kan både snakke sammen og be om personlige ting. Og dersom noen kommer til tro, kan en slik gruppe være en veldig hjelp både når det gjelder å vise hvordan en kan lese og forstå Bibelen og hvordan en skal leve som kristen i hverdagen. Sist men ikke minst: Slike grupper er et usedvanlig godt arbeidsredskap i en kultur der mennesker har et enormt kontaktbehov og lengter etter nærhet og fellesskap.

Men skal fellesskapet fungere, må en komme regelmessig sammen. Kommer en bare av og til, vil noen alltid føle seg utenfor når en tar opp tråden fra forrige møte. Det oppdager en særlig når en ønsker å snakke om litt personlige ting. Og det ønsker faktisk dagens mennesker - i alle fall mange av dem. Mange yngre kristne opplever det som et problem at en er for lite personlig når en snakker sammen i gruppene og foreningene. De er på leting etter et fellesskap der en kan føle seg fri til å være mer åpen. Mennesker som ennå ikke kaller seg kristne, har heller ikke noe imot åpenhet. Mange av dem forundrer seg tvert imot om at den kristne samtalen er så teoretisk, formell og upersonlig og at de kristne snakker med så liten iver om det å være kristen i hverdagen.

Drømmen om det ideelle fellesskapet

Det er ikke lett å slå seg til ro med at det kristne fellesskapet er et fellesskap av freste syndere - og at vi selv er en av dem.

Dietrich Bonhoeffer har i boken "Et liv i fellesskap og Bibelens bønnebok" (Land og kirke/Gyldendal, side 23, 24 og 28-29) sagt noe om dette:

Utallige ganger er et helt kristent fellesskap gått i stykker fordi det levde ut fra et ønskebilde. Nettopp den alvorlige kristne, som for første gang er kommet inn i et kristent fellesskap, vil ta med seg og arbeide for et helt bestemt bilde av det kristne fellesskapet. Men det er Guds nåde som raskt ødelegger alle slike drømmer. Den store skuffelsen over de andre, over de kristne i alminnelighet, og hvis det går godt, over oss selv, må overvelde oss, likeså sikkert som Gud vil føre oss til erkjennelse av ekte kristent fellesskap...

Gud hater drømmeriet, for deg gjør oss stolte og fordringsfulle. Den som drømmer om bildet av et fellesskap, han krever at det blir virkeliggjort av Gud, av den andre og av seg selv. Han går kravfullt inn i det kristne fellesskapet, oppretter sin egen lov og dømmer brødrene og Gud etter den...Det som ikke går etter hans vilje, kaller han svik. Når bildet hans slås i stykker, sier han fellesskap et blir ødelagt. Slik blir han først sine brødres anklager, så Guds anklager, og til sist sin egen anklager.

Muligens kommer motsetningen mellom åndelig og menneskelig fellesskap klarest til syne ved følgende iakttagelse: Innenfor det åndelige fellesskapet finnes det aldri og på ingen måte et "umiddelbart" forhold mellom den ene og den andre. I det menneskelige fellesskapet eksisterer det derimot et dypt, opprinnelig krav om fellesskap. Der lever kravet om umiddelbar berøring med andre menneskelige sjeler, slik som det i kjødet er krav om umiddelbar berøring med det annet kjød. Det menneskelige begjæret søker den fullstendige sammensmeltingen av Jeg og Du.

Om det skjer ved å forenes i kjærlighet eller ved å tvinge den andre inn under egen makt og innflytelsessfære, er det samme. Den som er menneskelig sterk lever her ut seg selv, og skaper beundring, kjærlighet eller frykt hos den svake. Alt er her menneskelige bindinger, suggestjoner og underdanighet. Alt det som er opprinnelig og særegent ved det fellesskapet som er formidlet gjennom Kristus, kommer i et vrengebilde til syne i det umiddelbare menneskelige fellesskapet.

To former for aggresjon

Vi siterer fra Ronald Fangens bok "En kristen verdensrevolusjon" (Gyldendal 1935, side 42-44).

Jo dårligere det står til med en selv, desto dårligere er forholdet til ens medmennesker. Er man utilfreds med seg selv, lar man det gå ut over andre.

Den farligste form for mindreverdigfølelse er den aggressive: Den misformøyelse, det hat man føler overfor seg selv, og som er fruktesløst fordi man ikke vet hvordan årsakene til det skal bli rykket bort, det mener man å se som forakt i andres øyne. Den ene ste utløsning den situasjon byr på, er å gå angrepsvis til veks overfor den. På den måte oppstår en bestemt kverulanttype. Av den samme grunn har hele folk ofte ligget i kamp med andre. Denne fortvilede måten å kompensere mindreverdsfølelsen på er årsaken til atts killige av verdenshistoriens kriger. Og derved har denne synd forvoldt lidelser for millioner, - slik som individuell synd alltid forvolder andre lidelser.

Tilsynelatende mindre sosialt farlig, men kanskje ennu mere individuelt ulykkelig enn den aggressive reaksjon på selvforakt, er den utveien: å isolere seg, trekke seg tilbake, bli asocial. Man forsvarer seg med en eller annen individualistisk livsanskuelse. Men denne art av nevrotisk isolasjon er et vrengebilde av all individualisme. Den er nederlag og flukt. Ser man nøye etter, er den også sosialt farlig: Den berøver det menneskelige samfunn all kraft. Den undergraver det frie fellesskap. Den skaper uvegerlig en atmosfære av utrygghet, mistanke. Når et menneske gjemmer seg, føler også andre seg nødt til å gjøre det. Det blir uoverkommelig vanskelig å finne en felles basis for løsningen av selv de enkleste folks anliggender. Jeg tror at det moderne samfunns dødelige sykdom består i at ikke en eneste ideel verdi, tro, håp, bestrebelse, gjennomsyrrer det og forener menneskene i en følelse av fellesskapet kraft og patos. Det eneste de har felles, er det som adskiller dem: mistanke, angst - følelser og erfaringer som leder til asocialitet... Jeg er overbevist om at gjenskapes ikke i verden det høyeste fellesskap vi kjenner; det kristne fellesskap i frihet og kjærlighet, da vil vi komme til å erfare et annet fellesskap: i tvang, under jerdisciplin, hvor mennesket ikke respekteres som individ for to øre.

Arbeidsoppgaver

1. Hvilke sider ved fellesskapet er det som særlig understrekes når Bibelen sammenligner oss med grenene på vintreet (Joh 15,1-6)? Hvilke sider understrekes når vi blir sammenlignet med lemmer på et legeme (1 Kor 12,12-26)?
2. Har dere noen eksempler på at dere lever i overensstemmelse med formaningene i Fil 1,27-2,11? Har dere noen eksempler på at dere ikke lever etter dem? På hvilken måte skal vår kjærlighet ligne Jesu kjærlighet?
3. Else vil gjerne være en kristen. Hun er 24 år, er ugift og har en sønn på 3 år. Hun har ikke vært så mye med i kristen sammenheng før. Tenk deg at dere nå er samlet i er det eneste kristne fellesskapet på stedet. Hvordan kan dere ta imot henne?
4. Det er ikke så lett å like Per. Han er litt stille av seg, tar ikke noe særlig initiativ og det er ikke så lett å bli kjent med ham. Det ser ikke ut til at han har så mange venner heller. Nevn et par ting det er mulig å gjøre for at Per skal føle seg inkludert.
5. Det lar seg ikke helt nekte at vi ofte er litt redd hverandre og mer eller mindre offisielt konkurrerer litt når det gjelder ting som f.eks. fromhet, kristen kunnskap, menneskelig vellykkethet o.l. Hvordan kan vi hjelpe hverandre til å slutte med denne konkurransen?
6. Hvordan vil dere i gruppa etterleve ordene i Hebr 3,12-13?